

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๙๘/๒๕๕๒

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย

ผู้อุทธรณ์

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: [REDACTED]
: สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า

ผู้อุทธรณ์

[REDACTED] มีหนังสือลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๑ ถึงผู้บังคับการ
กองบังคับการตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานแห่งชาติ (พบก.ตม.ทอช.) ขอสำเนาสำนวนการ
สอบสวนวินัยผู้อุทธรณ์รวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๒๓๖ แผ่น ซึ่งกองวินัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
(สตช.) ได้ส่งคืนให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.) เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตาม
บันทึกกองวินัย ที่ ๐๐๑๑.๒/๓๒๔๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ พร้อมคำรับรองสำเนาถูกต้อง
เพื่อนำไปใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีอาญา กรณีที่ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหรือละเว้นการ
ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

สตม. มีบันทึก ที่ ๐๐๒๙.๓๑๔/๑๘๒ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงผู้อุทธรณ์ แจ้ง
เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำนวนการสอบสวนวินัยในส่วนที่ สตม. เห็นว่าไม่ทำให้เกิดความเสียหาย
และจำเป็นในการใช้เป็นพยานหลักฐานต่อสู้คดีอาญาของผู้อุทธรณ์ จำนวน ๑๙ แผ่น และปฏิเสธ
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนอื่นโดยให้เหตุผลว่า มีเอกสารบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย
ซึ่งการเปิดเผยอาจกระทบต่อบุคคลดังกล่าว และอาจทำให้เสื่อมประสิทธิภาพของกระบวนการ
ตรวจสอบในการดำเนินการทางวินัยได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

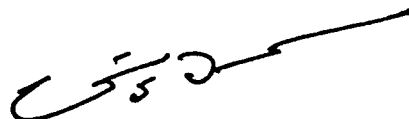
ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๘/๒๕๕๒

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ สตม. ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่ขอให้จัดส่งมา ทั้งได้รับฟังคำชี้แจงด้วยวาจาและเป็นหนังสือของผู้แทน สตม. และของผู้อุทธรณ์ด้วยแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อปี ๒๕๔๓ [REDACTED] ผู้อุทธรณ์ ขณะปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมือง ขาออก ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง มีกรณีถูกกล่าวหาว่ามีส่วนรู้เห็นหรือช่วยเหลือให้ [REDACTED] เดินทางออกนอกราชอาณาจักรโดยมิชอบ สตม. โดย ตม. ๒ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและต่อมาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ผู้อุทธรณ์ คณะกรรมการสอบสวนฯ ทำการสอบสวนแล้วมีความเห็นว่า กรณีไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่น่าเชื่อว่า [REDACTED] (ยศในขณะนั้น) [REDACTED] ได้เรียกรับทรัพย์สินอื่นใดจาก [REDACTED] หรือมีส่วนรู้เห็นหรือให้ความช่วยเหลือในการเดินทางออกนอกราชอาณาจักร จึงเห็นควรยุติเรื่อง อย่างไรก็ตามปรากฏว่า ในช่วงปี ๒๕๔๔ - ๒๕๔๘ คณะกรรมการพิจารณาทัณฑ์ทางวินัย ตม.๒ และ สตม. ได้พิจารณาและสั่งการให้คณะกรรมการสอบสวนฯ ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ อีกหลายครั้ง ทำให้การสอบสวนกรณีที่ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาดังกล่าวไม่เป็นที่ยุติ

ปี ๒๕๔๘ ผู้อุทธรณ์ร้องเรียนต่อ สตช. ว่าเจ้าหน้าที่สืบสวนปราบปราม ตม.๒ ที่ร่วมจับกุมตัว [REDACTED] และคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งฝ่าย ๒ ที่ ๒๐/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓ใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง สตช. มีคำสั่งให้ สตม. ส่งสำนวนการสอบสวนเรื่องที่ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาให้กองวินัยพิจารณา และจากการร้องเรียนดังกล่าว สตม. โดย ตม.๒ ฝ่าย ๒ ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีอาญาผู้อุทธรณ์ และผู้อุทธรณ์ก็ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีอาญากับคณะกรรมการสืบสวนฯ เช่นเดียวกัน

ในปี ๒๕๔๙ ผู้อุทธรณ์ร้องขอความเป็นธรรมต่อ สตช. และกองวินัยได้สรุปผลการพิจารณาสำนวนการสอบสวนเรื่องที่ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาที่ สตม. ได้ดำเนินการไป เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ว่า การสอบสวนทางวินัยร้ายแรงผู้อุทธรณ์ ในชั้นสืบสวนข้อเท็จจริง (ก่อนเสนอตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยร้ายแรง) คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงมิได้ดำเนินการสืบสวนให้ถูกต้องตามระเบียบกรมตำรวจว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ กล่าวคือ มิได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกสืบสวนทราบ และสอบปากคำผู้ถูกสืบสวนไว้ หรือให้ผู้ถูกสืบสวนชี้แจงข้อเท็จจริงภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นการสอบสวนที่มีชอบ และเสนอให้ สตม. ดำเนินการให้คณะกรรมการสืบสวนฯ ตามคำสั่งฝ่าย ๒ ที่ ๒๐/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ทำการสืบสวนให้ถูกต้องตามระเบียบ และดำเนินการทางวินัยกับคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๘/๒๕๕๒

ซึ่งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองสั่งลงโทษ บก.ตม.ทอช. พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๑ มีมติให้ ผกก. ฝ่ายขาออก ๑ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริง ตรวจสอบข้อเท็จจริง และรายงาน บก.ตม.ทอช. ต่อไป โดยให้ บก.ตม.ทอช. ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติให้เป็นไป โดยถูกต้อง

ในปี ๒๕๕๑ อ.ก.ตร.วินัย พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เห็นว่า ตามที่ ฝ่าย ๒ ตม.๒ มีคำสั่งที่ ๒๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ สั่งยุติเรื่องทางวินัยอย่างร้ายแรง ตม.๒ และ ตร. เห็นชอบแล้ว เป็นไปตามพระราชบัญญัติล้างมลทิน ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ จึงมีมติตอบรับทราบรายงานการดำเนินการทางวินัย [REDACTED] หรือ [REDACTED] และ สง.ก.ตร. มีบันทึก ที่ ๐๐๓๙.๓/๙๒๓ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ เสนอ ผบ.ตร. ผ่าน ผบก.วน. เพื่อทราบ และกองวินัยมีบันทึก ที่ ๐๐๑๑.๒/๓๒๔๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ ถึง ผบ.สตม. แจ้งเรื่องเพื่อทราบ พร้อมกับส่งสำนวนการสอบสวน รวมเอกสาร ๒๓๖ แผ่นคืน เพื่อให้ สตม. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในชั้นพิจารณา ผู้อุทธรณ์ชี้แจงว่า สตม. ได้ใช้เวลาในการสอบสวนผู้อุทธรณ์มากกว่า ๕ ปี จนกระทั่งในปี ๒๕๕๐ ได้มีพระราชบัญญัติล้างมลทินเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ทำให้ผู้อุทธรณ์ได้รับประโยชน์จากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ผู้อุทธรณ์เห็นว่าในช่วงที่ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้น ผู้อุทธรณ์ได้รับความเสียหายหลายอย่าง โดยเฉพาะในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ซึ่งแม้ในภายหลัง สตม. จะพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนย้อนหลังให้แก่ผู้อุทธรณ์ก็ได้เพียง ๑ ขั้นเท่านั้น จึงต้องการทราบขั้นตอนทั้งหมดในการสอบสวนเรื่องที่ถูกล้างมลทิน หากมีการดำเนินการส่วนใดที่ไม่ถูกต้องก็จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป ข้อมูลข่าวสารที่ได้มีคำขอ คือ สำเนาสำนวนการสอบสวนวินัยรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกองวินัย สตช. ได้ส่งคืนให้ สตม. ตามบันทึกกองวินัย ที่ ๐๐๑๑.๒/๓๒๔๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ สำหรับที่ระบุว่าข้อมูลข่าวสารมีจำนวน ๒๓๖ แผ่น เนื่องจากในขณะที่ยื่นคำขอผู้อุทธรณ์ทราบว่า มีเอกสารเพียงเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงอาจมีมากกว่านั้น คณะกรรมการฯ ขอให้ผู้อุทธรณ์ระบุถึงข้อมูลข่าวสารที่ต้องการให้ชัดเจน ซึ่งต่อมาผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๒ แจ้งว่าข้อมูลข่าวสารที่ประสงค์ให้ สตม. เปิดเผยประกอบด้วย (๑) รายละเอียดในสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง (๒) รายละเอียดในสำนวนการสอบสวนทางวินัย (๓) รายละเอียดในการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมทุกครั้ง (๔) รายชื่อ

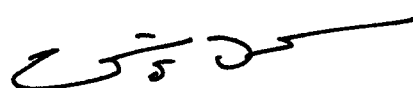
คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๘/๒๕๕๒

และความเห็นของผู้ตรวจสำนวนทุกครั้ง (๕) รายชื่อคณะกรรมการพิจารณากลับการลงโทษของ สตม. และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการประชุมทุกครั้ง มติที่ประชุมการพิจารณาทุกครั้ง

ส่วนผู้แทน สตม. ชี้แจงว่า ภายหลังจากที่เจ้าหน้าที่ได้จับกุมนายวิรัตน์ในข้อหาใช้หนังสือเดินทางของผู้อื่นเดินทางออกนอกประเทศโดยมีผู้อุทธรณ์เป็นผู้ช่วยเหลือนั้น สตม. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เมื่อเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มูลจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยแก่ผู้อุทธรณ์ ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนวินัยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติล้างมลทินเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงทำให้กระบวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนวินัยสิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม ในส่วนของคดีอาญาซึ่ง สตม. ได้แจ้งความไว้ต่อสถานีตำรวจนครบาลดอนเมืองนั้นเรื่องยังไม่ยุติ และสถานีตำรวจนครบาลดอนเมืองได้ส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว

สำหรับข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอนั้น สตม.ได้เปิดเผยคำให้การของผู้อุทธรณ์ในชั้นสอบสวน สรุปผลการสอบสวน และมติที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนวินัยให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้วจำนวน ๑๙ แผ่น ส่วนข้อมูลข่าวสารที่ไม่เปิดเผยนั้น เนื่องจาก สตม. พิจารณาเห็นว่าผู้อุทธรณ์ไม่ใช่ผู้เสียหายเพราะมิได้ถูกลงโทษทางวินัย และผู้อุทธรณ์มีวัตถุประสงค์จะนำข้อมูลที่ได้รับไปฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ให้การเป็นพยานซึ่งหากเปิดเผยชื่อพยานอาจทำให้ต่อไปไม่มีผู้ใดกล้ามาให้การเป็นพยานเพราะเกรงกลัวว่าอาจถูกฟ้องร้องได้ ทั้งข้อมูลดังกล่าวยังเกี่ยวข้องกับคดีอาญาซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ช. อีกด้วย คณะกรรมการฯ แจ้งต่อผู้แทน สตม.ว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอมีจำนวนมาก ซึ่งได้ขอให้ผู้อุทธรณ์ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการให้ชัดเจน เมื่อผู้อุทธรณ์ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการแล้วขอให้ สตม. จัดส่งข้อมูลข่าวสารเพื่อให้คณะกรรมการฯ พิจารณาให้ครบถ้วน ซึ่ง สตม. ได้จัดส่งข้อมูลข่าวสารให้ครบถ้วนเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

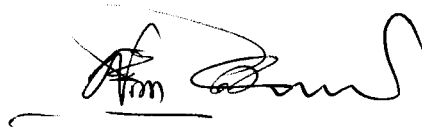
คณะกรรมการวินัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ถูกกล่าวหาย่อมมีเหตุอันสมควรที่จะได้ทราบผลการสอบสวนและกระบวนการสอบสวนเรื่องที่มีการกล่าวหาตนเพื่อใช้ปกป้องสิทธิหรือประโยชน์ของตนตามกฎหมาย เมื่อการสืบสวนข้อเท็จจริงและการสอบสวนทางวินัยผู้อุทธรณ์ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว แม้จะโดยผลของพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๘/๒๕๕๒

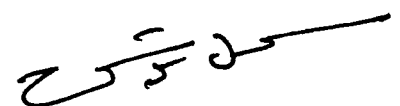
ก็ตาม การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนดังกล่าวไม่น่าจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับข้อพิจารณาของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่เห็นว่า การเปิดเผยชื่อผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยานต่อคณะกรรมการสอบสวนฯ จะทำให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลดังกล่าว หรือทำให้กระบวนการตรวจสอบการดำเนินการทางวินัยในอนาคตต้องเสื่อมประสิทธิภาพเพราะไม่มีผู้ใดกล่ามาให้ถ้อยคำเป็นพยานต่อไปนั้น กรณีนี้ผู้อุทธรณ์กล่าวว่าสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเรื่องที่ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหา มากกว่า ๕ ปี การสอบสวนและดำเนินการทางวินัยนั้น นอกจากเรื่องการคุ้มครองผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยานแล้ว หน่วยงานของรัฐควรคำนึงถึงสิทธิและผลกระทบต่อผู้ถูกกล่าวหาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องระยะเวลาในการสอบสวนประกอบด้วย จึงจะกล่าวได้ว่าเป็นการสอบสวนที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นหากการสอบสวนและดำเนินการทางวินัยได้กระทำไปโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก็ควรได้รับผลแห่งการกระทำนั้น เมื่อพิจารณาโดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนคือผู้อุทธรณ์ประกอบกันแล้ว ย่อมมีเหตุอันสมควรที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์ หากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเห็นว่า การเปิดเผยชื่อบุคคลผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยาน จะทำให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลดังกล่าวและกระบวนการตรวจสอบการดำเนินการทางวินัย สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองก็อาจใช้ดุลพินิจลบหรือปกปิดชื่อหรือข้อความอื่นใดที่อาจทำให้รู้ถึงตัวบุคคลผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยานนั้นได้ เพื่อเป็นการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์แก่ผู้อุทธรณ์ รวมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง โดยอาจใช้ดุลพินิจลบหรือปกปิดชื่อหรือข้อความอื่นใดที่อาจทำให้รู้ถึงตัวบุคคลผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยานได้

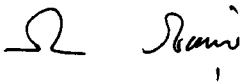

(ศาสตราจารย์ คักดี สอนองชาติ)

หัวหน้าคณะที่ ๒

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๘/๒๕๕๒

๕(๑).๑.

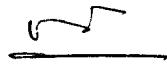
กรรมการ

(พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย)

กรรมการ

(นางธิดา ศรีไพพรรณ)

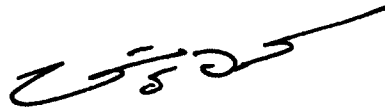
กรรมการ

(นายพลประโยชน์ ชัยเกียรติ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ประจนปัจจนึก)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายชัยรัตน์ มาประณีต)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒